

mondák fordulatossá előadása a magyar költői nyelv fejlődéséről is szemléletes képet ad, különös tekintettel Tinódi, Zrínyi és Mikes munkásságára.

A könyv illusztrációja a kortársak képeiből, metszeteiből, rajzaiból áll, ezzel is szemlélteti a szerző a korstílust, hiszen nyilvánvaló, hogy a hiteles egykorú szöveghez ugyanannak a kornak a képzőművészete illik.

A gyűjtemény végén az olvasó pontosabb történelmi eligazítását szolgálja az időrendi tájékoztató, melyben a királyok, fejedelmek uralkodásának és a legfontosabb történelmi eseményeknek az évszámait találjuk. A magyarázó jegyzetekben a földrajzi neveket eredeti alakjukban olvashatjuk, ezért a régi vármegyék nevét is feltüntette Lengyel Dénes, hogy a történelmi atlasz segítségével jobban eligazodjon az olvasó. Így a gyűjtemény nemcsak izgalmas olvasmány, hanem hasznos kézikönyve lehet az irodalom- és történelemóráknak egyaránt.

SÁRVÁRI V. Zsuzsa

GYEREKVILÁGBA LÉPVE

Böndör Pál: *Örökhatbé*. Forum Könyvkiadó, Újvidék, 1992

Böndör Pál könyve harminc, tematikailag összefonódó gyermekverset tartalmaz.

„Tablóképek a mostani, a valamikori és a leendő hatodikosokról a mostani, a valamikori és a leendő hatodikosokról” – áll a könyv elején, és a versekben valóban a mindenkori hatodikosok, a kamasszá váló fiúk–lányok gondoljai, problémái, gondolatai villannak eléink színes, élethű képekben. A harminc vers mindegyikében egy-egy kis önálló egyéniség él, egyik-másik talán a saját „hatbénkból” olyan ismerős. Jellemzően mai vonások is föllelhetők pl. a *Bla-bla Balázs* mozija című versben, ahol a mindig filmeket néző gyerek mesél világról: „... Hát azt a filmet láttátok-e már, / azt, ahol a pasi mind a húzat, / aki megtámadta, mint a huzat, / úgy elintézte, piff-puff? . . . Ej, de kár!” Beszédes Édes Szerénke pedig saját elnökké választásának okait ecseteli. De megjelenik a már Karinthy-nál is oly sikeresen földolgozott jó tanuló jellemrajza (Példás Pista), a rossz tanulóé (Kovács Albert, VI. b oszt. tan. [másodjára]): „Módszeresen tanulni dőreség. / A tanárookra is hat a tavasz, / használd ki ezt, legyél öcsém, ravasz!”, a lány–fiú ellentét itt lány oldalon jelentkezik (Hédi, a vaslady). Emellett olvashatunk első szerelemről, jó és rossz barátnőről, bátorítalan, lámpalázás diákokról, kővér kislányokról és kisfiúkról stb. Külön kiemelném a *Zooltán* és *Évi* című verseket, különösen e másodikban van nagyon finoman érzékeltetve a világgal ismerkedő gyermeki lélek: „Miért sírok? Miért szép a világ? / A gyomromból a mellkasomba tör, / és ott gyötör e képtelen gyönyör: / ez a szép s nyugtalanító világ.”

A verscímek kiválasztásában Böndör Pál felhasználja a jelentésben és hangzásban rejlett humort, pl. a *Gyurka burka*, *Hóka Zsóka* stb. A versek formája mindvégig azonos, ez kissé egyhangúvá is válhatna, ha nem lenne tartalmi színességgel és elevenséggel ellensúlyozva.

BARÁTH Márta